

چهارشنبه سرخ یا چهارشنبه سیاه؟

حتی اگر با فلسفه جشن کهن چهارشنبه سوری موافق بود که به نظر از سوی بزرگان دینی مخالفتی با آن نشده است، اما آنچه امروز اتفاق می افتد ربطی به آن مراسم قدیمی ندارد و اگر کسی امروز با این حرکات ضدعقل و ضدانسانی مخالفت می کند نباید مخالف شادی و جشن معرفی شود.

حتی اگر با فلسفه جشن کهن چهارشنبه سوری موافق بود که به نظر از سوی بزرگان دینی مخالفتی با آن نشده است، اما آنچه امروز اتفاق می افتد ربطی به آن مراسم قدیمی ندارد و اگر کسی امروز با این حرکات ضدعقل و ضدانسانی مخالفت می کند نباید مخالف شادی و جشن معرفی شود.

اسلام دینی جهانی و جاودانه است و برای سعادت همه مردم در سرتاسر دنیا آمده است. روشن است در کره زمین اقوام و قبایل متفاوت با فرهنگ ها و سنن گوناگونی وجود دارد که با توجه به شرایط جغرافیایی و مردمی هر کدام سبک زندگی خاص خود را دارند.

به همین دلیل اسلام، آیین و رسوم مردم را به رسمیت می شناسد و تا جایی که ضد عقل و شرع نباشد که مخالف سعادت بشری گردد، با آن مماشات می کند چنانچه حتی پیامبر اعظم در میان جاهلیت جزیره العرب برخی سنن آنها را نیز امضا فرمود.

امروزه در نقاط مختلف ایران هر شهر و قومی نوع خاصی عزاداری می کنند و مراسمات ویژه خود را در ایام عزاداری انجام می دهند، در شهری ممکن است برای عزا سفید بپوشند و در شهر دیگری سیاه، در شهری نوع خاصی به سینه بزنند و در شهر دیگری اصلا سینه زنی رسم نباشد. آنچه مورد تاکید اسلام است ریختن اشک و توسل و گرامی داشت مظلومیت شهدا و اهل بیت و زنده نمودن حماسه است، اما شیوه آن را به خود مردم و در اصطلاح عرف هر قوم وا گذاشته است.

اما همین عزاداری با تمام ثواب و ارزشی که دارد اگر گرفتار رفتارهای ضد عقل و شرع گردد، اسلام به مخالفت با آن برخاسته و آن را نفی می کند. اگر در حین عزاداری کاری صورت پذیرد که به جای تعظیم شعائر منجر به وهن مذهب گردد نه تنها ارزش خود را از دست داده، بلکه تبدیل به عملی حرام می شود که مبارزه و برخورد با آن نیز واجب است.

به همین نسبت آداب و رسوم ملی و قومی نیز این گونه است. اگر قومی جشن خاصی در ایام خاصی با نوع مراسم خاص خود را دارند، مادامی که جنبه عقلانی و شرعی و انسانی آن محفوظ باشد اسلام بر آن صحنه می گذارد. نمونه روشن آن عید نوروز است. انداختن سفره هفت سین یک رسم ایرانی است که به صورت اصیل آن اشکال شرعی ندارد چنانچه امروزه حتی در سفره های هفت سین قرآن نیز می گذارند.

چهارشنبه سوری نیز یکی دیگر از آیین های کهن ایرانی است که در سه شنبه آخر سال شمسی برگزار می شود. در مورد تاریخچه و فلسفه این جشن اختلاف نظرات متعددی وجود دارد و به روشنی دلیل برگزاری این جشن مشخص نیست، اما آنچه واضح است، آتش نقش اساسی در این جشن دارد و محور اصلی برگزاری آن است.

شادی و سرور و حتی روشن کردن آتش فی نفسه هیچ کدام اشکالی ندارد، اما بر فرض آنکه فلسفه این جشن را نیز امری عقلانی و غیرخرافی بدانیم آنچه امروز به عنوان جشن چهارشنبه سوری در کشور برگزار می شود جدای از اشکالات شرعی، مخالف عقل و انسانیت و حتی در تضاد با فرهنگ ایرانی است. به همین جهت همانگونه که در مراسمات مذهبی در برابر انحرافات و خرافات و بدعت ها باید ایستاد در آیین های ملی نیز باید با یک عزم ملی مقابل انحرافات به وجود آمده در آنها ایستاد.

انفجار و استفاده از مواد محترقه به هیچ وجه در جشن چهارشنبه سوری نبوده است و چند سالی است به آن اضافه شده است به گونه ای که حتی در برخی موارد اصولا محور اصلی جشن شده است و بر خلاف آنچه از قدیم مرسوم بوده است اصلا از آتش در این جشن خبری نیست!

جشنی که در آن هر ساله چندین مصدوم و معلول و کشته به جای می گذارد و خانواده های را در

نزدیکی عید نوروز داغدار و مصیبت زده و گرفتار می‌کند چه شادی و سروری دارد؟

جشنی که به بهانه آن از روزها پیش از آن با صداها و وحشتناک مواد محترقه مردم آزار می‌بیند و آرامش خود را از دست می‌دهند چگونه باعث شادی می‌شود؟

جشنی که در آن مبلغ هنگفتی از جیب ملت خرج مصدومیت و آزار مردم می‌شود آیا شایسته ترویج و تبلیغ است؟

جشنی که در آن تصویری بی‌منطق و عجیب از جوانان ایرانی به دنیا نشان می‌دهد، چطور نماد جشن آیینی کهن ایرانیان خواهد بود؟

از این رو حتی اگر با فلسفه جشن کهن چهارشنبه سوری موافق بود که به نظر از سوی بزرگان دینی مخالفتی با آن نشده است، اما آنچه امروز اتفاق می‌افتد ربطی به آن مراسم قدیمی ندارد و اگر کسی امروز با این حرکات ضد عقل و ضد انسانی مخالفت می‌کند نباید مخالف شادی و جشن معرفی شود. متأسفانه عده‌ای برای انگیزه‌های سیاسی و شخصی خود بدون توجه به مضرات و انحرافات روشن جشن چهارشنبه سوری، مخالفت با انفجار و مردم‌آزاری و پیشگیری از مصدومیت جوانان و هدر رفتن پول کشور را مخالفت با شادی تفسیر می‌کنند!

به هر حال جا دارد کسانی که دغدغه دینی و حتی ملی دارند به طور جدی با آنچه امروز حقیقتاً جشن چهارشنبه سوری نیست مخالفت کنند و ضمن حفظ آیین و فرهنگ کهن ایرانی با پلشتی‌های وارداتی بر آن مبارزه نمایند.

پایگاه بصیرت